

Glukoosin näytemuoto vaihtuu plasmaksi 16.5.2005 alkaen Lasten ja nuorten sairaalassa, Naistenklinikalla sekä lasten näytteenotossa Iho- ja allergiasairaalassa ja Jorvin sairaalassa

Tutkimus	1471	P –Gluk	P –Glukoosi
	1468	fP-Gluk	fP-Glukoosi, paastotilassa
	1483	Pt-Gluk-R1	Pt-Glukoosikoe, oraalinen, lyhyt
	1484	Pt-Gluk-R2	Pt-Glukoosikoe, oraalinen, pitkä
	2197	Pt-Lakt-R1	Pt-Laktoosikoe

Asia
 Näyteastiamuutos
 Pyyntökäytäntömuutos
 Viitearvomuuutos

Glukoosimäärityksissä siirrytään yleisen käytännön mukaisesti plasmanäytteeseen Lasten ja nuorten sairaalassa, Naistenklinikalla ja Iho- ja allergiasairaalan ja Jorvin sairaalan lasten näytteissä 16.5.2005 alkaen. Kokoverestä tehtävät glukoosimääritykset B –Gluk, KL 1462 ja fB-Gluk, KL 1467 korvataan plasman glukoosimäärityksillä P –Gluk, KL 1471 ja fP-Gluk, KL 1468.

Näytemuodon muutos koskee myös niitä rasisus- ja seurantatutkimuksia, joiden osatutkimuksena on glukoosi.

Asiantuntijat
 Osastonylilääkäri Esa Hämäläinen sähköposti esa.hamalainen@hus.fi, puh. (09) 471 74944 tai 050-427 2839, kemisti Paula Pohja-Nylander sähköposti paula.pohja-nylander@hus.fi puh. (09) 471 76282 tai 050-427 0118, kemisti Marja Leena Laipio sähköposti marja-leena.laipio@hus.fi puh. (09) 471 73335 tai 050-427 1385, kemisti Ulla Hohenthal sähköposti ulla.hohenthal@hus.fi puh. (09) 471 73658 tai 050-427 1458 ja kemisti Pirkko Vierikko sähköposti pirkko.vierikko@hus.fi puh. (09) 861 2625.

Näyte
 Laskimoverta otetaan 2 ml fluoridisitraatti- tai fluoridioksalaattiputkeen. Sentrifugoitu näyte säilyy 2 – 4 vrk jääkaapissa ja voidaan kuljettaa huoneenlämpöisenä, jos näyte on perillä vuorokauden kuluessa.

Ihopistosnäytteenä sormenpäästä tai kantapäästä ja arteriakanyylistä vastasyntyneeltä otetaan 150 – 200 µl verta Li-hepariinigeeliputkeen. Näyteputket säilytetään näytteenoton jälkeen kylmässä ja sentrifugoidaan viimeistään 2 tunnin kuluessa.

Viitearvot
P –Gluk ja fP-Gluk
lapset, alle 7 vrk 2.9 – 6.5 mmol/l
lapset, 8 vrk - 16 v 3.8 – 7 mmol/l
aikuiset, yli 16 v 4 – 6.1 mmol/l

Tulkinta

2 tunnin glukoosirasituskokeen tulkinta

Laskimonäyte (suoninäyte), P –Gluk, mmol/l

	0-näyte, paasto	2 t näyte
Aikuiset, normaali glukoosin sieto	< 6.1	< 7.8
Lapset, normaali glukoosin sieto	< 7.2	< 7.8
Heikentynyt paastoglukoosi (aikuiset, IFG)	6.1 – 6.9	< 7.8
Heikentynyt glukoosin sieto (aikuiset, IGT)	< 7.0	7.8 – 11.0
Diabetes mellitus	≥ 7.0	≥ 11.1

Kapillaarinäyte (ihopistosnäyte), P –Gluk, mmol/l

	0-näyte, paasto	2 t näyte
Aikuiset, normaali glukoosin sieto	< 6.1	< 8.9
Lapset, normaali glukoosin sieto	< 7.2	< 8.9
Heikentynyt paastoglukoosi (aikuiset, IFG)	6.1 – 6.9	< 8.9
Heikentynyt glukoosin sieto (aikuiset, IGT)	< 7.0	8.9 – 12.1
Diabetes mellitus	≥ 7.0	≥ 12.2

Raskauden aikana, normaali glukoosin sieto, P –Gluk

0-näyte	1 t näyte	2 t näyte
< 5.1 mmol/l	< 10.0 mmol/l	< 8.7 mmol/l

Huomautuksia

Plasman glukoosiarvot ovat keskimäärin n. 11% kokoveren arvoja korkeammat. Ero on yksilöllinen ja riippuu potilaan hematokriitistä. Punasolujen glukoosipitoisuus on matala plasmaan verrattuna.

Muuta

Näytemäärän vähentämiseksi vastasyntyneiltä ja alle 5 kg:n painoisilta vauvoilta glukoosi tehdään kantapäästä vieritestimittarilla, joka käyttää testiin 0.6 µl verta. Vieritestimittarin tulos vastataan tutkimuksena P -Gluk-O, KL 13975. Tutkimus tilataan tällöinkin 1471 P -Gluk. Matalat glukoosipitoisuudet varmistetaan varsinaisella laboratoriomenetelmällä. Glukoosimittarin tulostaso vastaa plasmatasoa.

Tiedustelut

Lasten ja nuorten sairaalan laboratorio, puh. (09) 471 72741
Naistenklinikan laboratorio, puh. (09) 471 72964
Iho- ja allergiasairaalan laboratorio, puh. (09) 471 86337
Jorvin sairaalan laboratorio, puh. (09) 861 2620

Allekirjoitukset

Esa Hämäläinen osastonylilääkäri vastuuyksikön päällikkö puh. (09) 471 74944 tai 050-427 2839	Paula Pohja-Nylander kemisti Lasten ja nuorten sairaala puh. (09) 471 76282 tai 050-427 0118	Pirkko Vierikko kemisti Jorvin sairaala puh. (09) 861 2625
---	--	---

Jakelu

Laboratoriojakelu
Lasten ja nuorten sairaalan osastot ja tk-päivystys
Naistenklinikan osastot
Iho- ja allergiasairaalan osastot
Jorvin sairaalan osastot
HUSLABin Intranet-sivut